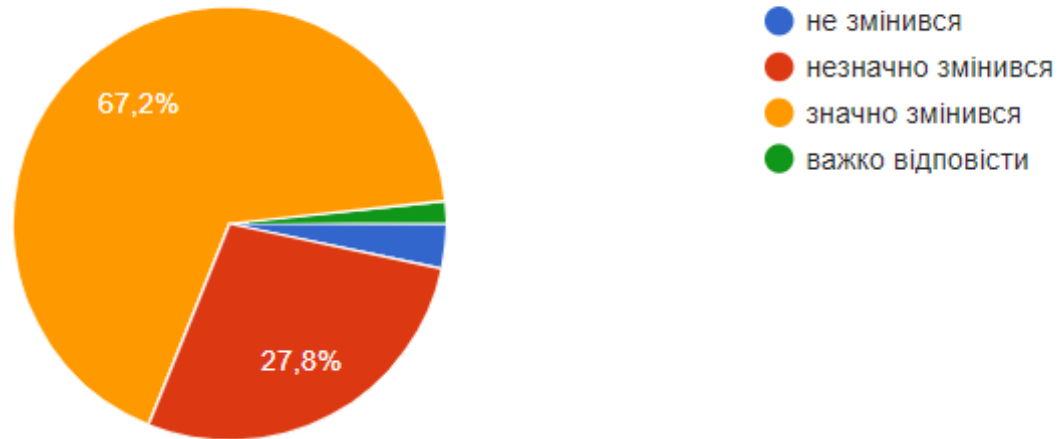


Оцінка вразливості та адаптація до зміни клімату

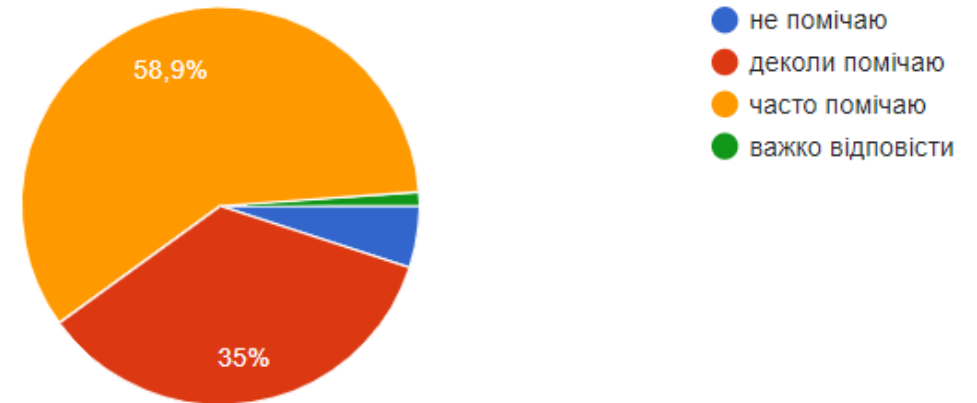
Житомирська міська громада, ПДСЕРК

Відчуття містян:

Чи змінився клімат в місті?



Чи помічаєте ви вплив зміни клімату в повсякденному житті



Зміна клімату

- Середньорічна температура повітря за 2000-2015 рр. була на $1,8^{\circ}\text{C}$ вищою, порівняно з 1961-1990 рр.
- Найсуттєвіше підвищилася середня місячна температура в січні та липні (на $2,5^{\circ}\text{C}$ та $2,4^{\circ}\text{C}$ відповідно).
- Хвилі тепла.
- Спостерігається тенденція до нерівномірних змін кількості опадів протягом року.

Цикл адаптивних заходів

- Підготовка основи для адаптації: збір даних, опитування.
- Оцінка ризиків та вразливостей до зміни клімату.
- Оцінка і відбір варіантів для адаптації.
- Реалізація.
- Моніторинг та оцінка.

Оцінка вразливості до зміни клімату: типові ризики

- Екстремальна спека.
- Екстремальний холод.
- Екстремальні опади.
- Повені.
- Підвищення рівня моря.
- Засухи.
- Шторми.
- Зсуви.
- Лісові пожежі.
- Інфекційні захворювання та алергічні прояви.
- Погіршення якості та зменшення кількості питної води.

Оцінка вразливості Житомирської міської громади до змін клімату за методикою під редакцією О.Шевченко

I. Група індикаторів для оцінки вразливості до теплого стресу	II. Група індикаторів для оцінки вразливості міста до підтоплення	III. Група індикаторів для оцінки вразливості міських зелених зон	IV. Група індикаторів для оцінки вразливості до стихійних гідрометеорологічних явищ	V. Група індикаторів для оцінки вразливості до погіршення якості та зменшення кількості питної води	VI. Група індикаторів для оцінки вразливості до зростання кількості інфекційних захворювань та алергійних проявів	VII. Група індикаторів для оцінки вразливості енергетичних систем міста
13 балів	7 балів	8 балів	6 балів	8 балів	8 балів	8 балів

Оцінка вразливості до змін клімату за методикою Угоди мерів щодо Клімату і Енергії

- Імовірність виникнення загрози.
- Вплив загрози.
- Очікувана зміна інтенсивності загрози.
- Очікувана зміна частоти виникнення загрози.
- Рівень чутливості сектору.
- Поточний рівень вразливості.
- Вразливі групи населення.

Оцінка вразливості до зміни клімату за методикою Угоди мерів щодо Клімату і Енергії

Загроза	Сектор	Групи населення
Екстремальна спека V3	Вода, відходи, планування землекористування, охорона здоров'я, навколишнє середовище та біорізноманіття	люди похилого віку, діти, люди з хронічними захворюваннями, люди поважного віку, діти, інші
Екстремальні опади: зливи V3	Транспорт, будівлі, енергетика, вода, відходи, планування землекористування, навколишнє середовище та біорізноманіття, охорона здоров'я, цивільний захист та надзвичайні ситуації	всі групи населення
Погіршення якості та зменшення кількості питної води V3	Вода, охорона здоров'я, навколишнє середовище та біорізноманіття, цивільний захист та надзвичайні ситуації, туризм	всі групи населення

Оцінка вразливості до зміни клімату за методикою Угоди мерів щодо Клімату і Енергії

Загроза	Сектор	Групи населення
Повені: підвищення рівня води V2	Планування землекористування, будівлі, транспорт, вода, навколишнє середовище та біорізноманіття, охорона здоров'я, цивільний захист та надзвичайні ситуації	домогосподарства з низьким рівнем доходу, безробітні та люди, що живуть в аварійному помешканні, інші
Посуха V2	Вода, охорона здоров'я, енергетика, відходи, планування землекористування, навколишнє середовище та біорізноманіття, туризм	всі групи населення

Оцінка вразливості до зміни клімату за методикою Угоди мерів щодо Клімату і Енергії

Загроза	Сектор	Групи населення
Екстремальні опади: снігопади V1	Транспорт, цивільний захист та надзвичайні ситуації, будівлі, енергетика, вода, навколишнє середовище та біорізноманіття, охорона здоров'я інформаційно-комунікаційні технології	всі групи населення
Екстремальні опади: град V1	сільське та лісове господарство, будівлі, транспорт навколишнє середовище та біорізноманіття, охорона здоров'я, цивільний захист та надзвичайні ситуації	домогосподарства з низьким рівнем доходу, безробітні та люди, що живуть в аварійному помешканні, інші
Інфекційні захворювання та алергічні прояви V1	охорона здоров'я вода освіта	діти, молодь, люди з особливими потребами, люди з хронічними захворюваннями, люди поважного віку

Адаптація Житомирської міської громади до зміни клімату

- соціально-економічні (socio-economic);
- навколишнє середовище (physical & environmental);
- державні та інституційні (governmental & institutional);
- знання та технології (інновації) (knowledge & technology).

Заходи з адаптації: **соціально-економічні**

- включення в існуючі тарифи комунальних послуг всіх пов'язаних витрат;
- розробка дієвих алгоритмів надання допомоги внаслідок пошкодження здоров'я або майна під час або внаслідок виникнення стихійних метеорологічних явищ або негоди;
- популяризація добровільного страхування здоров'я та майна від ризиків що можуть настати в наслідок негоди.

Заходи з адаптації: **навколишнє середовище**

- збалансований розвиток **зелених зон** міста та передмістя:
 - ревіталізація та озеленення міських територій з підвищенням привабливості для пішоходів та велосипедистів: зелені коридори;
 - облаштування систем поливу, дренажу та водовідведення на об'єктах благоустрою;
 - зменшення площі штучних водонепроникних поверхонь.
- Розвиток системи поводження з **відходами** належної якості:
 - сміттєпереробний завод;
 - впровадження системи роздільного збору твердих побутових відходів;
 - оновлення технопарку;
 - встановлення громадських вбиралень.

Заходи з адаптації: **навколишнє середовище**

- **Забезпечення доступу споживачів до чистої питної води:**
 - відновлення гідрологічного режиму та поліпшення санітарного стану **річок та водних об'єктів**: розробка проектів водоохоронних зон; встановлення контролю за виконанням правил приймання зливових стоків до централізованої системи дощової каналізації; упорядкування прибережно-захисних смуг та очищення русел малих річок міста та річки Тетерів; реконструкції території «Гідропарку»;
 - модернізація **очисних споруд та системи водовідведення**: інвентаризація, паспортизація на випусках зливової мережі очисних споруд; модернізації та реконструкція наявної та будівництво нової зливної міської каналізаційної системи;
 - модернізація систем **водопостачання**: інвентаризація артезіанських свердловин, очищення та поглиблення водосховища, екологізація водогосподарського комплексу.

Заходи з адаптації: державні та інституційні

- Запровадити **зміну розкладу роботи** підприємств, що надають послуги населенню з врахуванням періодів сильної спеки. За можливістю – облаштування прийому громадян на відкритому затіненому просторі.
- Створення комфортного **температурного режиму** у громадському транспорті.
- Провести аналіз **можливостей медичних закладів** та закладів охорони здоров'я щодо готовності їх інфраструктури до зростання кількості алергічних проявів та зростанню кількості серцево-судинних захворювань в періоди сильної спеки.

Заходи з адаптації: **знання та технології**

Знання:

- удосконалення системи оповіщення населення ДСНС в прогностні періоди екстремальної спеки;
- створення комплексу просвітницької роботи з населенням про правила поведження під час надмірної спеки та виникнення інших несприятливих метеорологічних явищ;
- подальший розвиток шкільної освітньої платформи «Агенти кліматичних змін»;
- створення та промоція веб-сайту «Зелене місто Житомир».

Заходи з адаптації: знання та технології

Технології:

- **попередження підтоплення** внаслідок підвищення рівня води: проведення протиерозійних заходів, в тому числі організація відведення дощових вод, проведення обстеження та ремонту гребель: пров. Кривий, 10 а та в районі вул. Жуйка, 12, водопідйомної греблі на р.Тетерів.
- облаштування **питних фонтанів** у різних частинах міста, рамок прохолоди та зобов'язати власників закладів громадського харчування забезпечити доступ громадян до питної води та вбиралень.
- Забезпечення резервними (альтернативними/автономними) **джерелами енергії** організацій, що відносяться до елементів критичної інфраструктури.
- Оновлення парку **снігоочисної та спеціальної техніки** з врахуванням прогнозного зростання кількості інтенсивних снігопадів для оперативного реагування.

Що готові робити мешканці для зменшення наслідків від зміни клімату

садити дерева і доглядати за ними	74,4%
користуватися екологічним транспортом (велосипеди, електрокари, тролейбуси, поїзди)	58,3%
сортувати сміття	78,9%
зменшувати використання пластикової і поліетиленової упаковки	73,9%
платити більше за використання води, електроенергії і газу	5,0%
харчуватися місцевими продуктами, зменшувати кількість харчових відходів	43,3%
скоротити споживання м'яса і молочних продуктів	8,3%
встановити сонячні панелі, колектори	25,0%
відповідально і бережливо споживати	66,7%
надавати перевагу ремонту речей, а не купівлі нових	35%
утеплити житло	47,8%

Дякую!

Лящук Ольга

Тел: +38 (067) 363 62 26

E-mail: olhalyashchuk@gmail.com

olya.lyashchuk@ecoclubrivne.org

ecoclubrivne.org



Bund für
Umwelt und
Naturschutz
Deutschland

Supported by:



based on a decision of the German Bundestag

